Εφημερίδα : **«Η Βραδυνή»**
Κριτική Θεάτρου: Μαρίκα Θωμαδάκη
Θέατρο «Νέο Ριάλτο»
Μάρτιν Ντάουνινγκ : **«Φρανκενστάϊν Rediculus»**
Μετάφραση: Ερρίκος Μπελιές
Σκηνοθεσία: Βλαδίμηρος Κυριακίδης
Σκηνικά-κοστούμια: Δέσποινα Βολίδη
Μουσική: Διονύσης Τσακνής
Χορογραφίες: Φωκάς Ευαγγελινός
Φωτισμοί: Παναγιώτης Μανούσης
Ερμηνεύουν: Βλαδίμηρος Κυριακίδης, Έφη Μουρίκη, Χρήστος Γιάνναρης, Πάνος Σταθακόπουλος, Πρόδρομος Τοσουνίδης, Παναγιώτης Πετράκης, Αρετή Πασχάλη.

Το έργο «Φρανκενστάϊν Rediculus» του Μάρτιν Ντάουνινγκ είναι μια από τις πολλές λογοτεχνικές και θεατρικές/θεαματικές αποδόσεις του κειμένου της Μαρίας Σέλλεϋ, πρώτης ‘διδάξασας’ το 1816 της ιστορίας ενός ‘τρελού’ επιστήμονα, ο οποίος συλλαμβάνει την ιδέα δημιουργίας ανθρώπου από διάσπαρτα μέλη νεκρού σώματος. Το ζήτημα κινείται τόσο στις σφαίρες της επιστημονικής φαντασίας, που είχε ήδη αρχίσει να ανθίζει στην εποχή της συγγραφέως, όσο και στο επίπεδο της εικονοποιήσεως της φρίκης και του τρόμου, της ατμόσφαιρας δηλαδή του θρίλερ. Ωστόσο, η εκδοχή του Μάρτιν Ντάουνινγκ προκρίνει κυρίως την παρωδία ως πολυσύστημα στο οποίο προσκολλάται η θυμηδία. Έτσι, το παράδοξον της κατασκευής οντικής ύλης καθίσταται μοχλός εκκινήσεως ενός ‘πανηγυριώτικου’ τραγέλαφου: Δίπλα στο τέρας του Φρανκενστάϊν διαβιούν ο γιος του Δράκουλα, το φάντασμα της Όπερας, και η Κριστίν, καταδιωκόμενη από την ‘ψυχή’ της Όπερας· όπως ακριβώς στο τσίρκο, όπου μπροστά στο κοινό παρελαύνουν, συν τοις άλλοις, προσωποποιημένες παραδοξότητες και καταστάσεις που προκαλούν ανατριχίλα στον θεατή.

Στο θέατρο «Νέο Ριάλτο», η παράσταση την οποία υπογράφει ο Βλαδίμηρος Κυριακίδης ξεπερνά κάθε αναμονή του κοινού, ανταποκρινόμενη εντούτοις στην σύλληψη της εν λόγω παρωδίας του μύθου του Φρανκενστάϊν κατά τρόπο δομικά και αισθητικά ολοκληρωμένο. Στην παράσταση του Βλαδίμηρου Κυριακίδη, η σκηνικότητα του μύθου επιβραβεύει την θεατρικότητα των προσώπων της πλοκής, φορέων εξαιρετικής ποιότητας πολιτισμικής ουσίας, το κάθε ένα στην αυτοδυναμία του, αλλά και στην σκηνική του ευελιξία, διαπλεκόμενο με τους άλλους ρόλους. Ο κ. Κυριακίδης κατορθώνει να δημιουργήσει μια παράσταση ακριβείας ρυθμού και αρμονίας ύφους: Ο νεαρός Δράκουλας, για παράδειγμα, συνδιαλέγεται άμεσα και χωρίς ξαφνιάσματα υφολογικής προελεύσεως με το Τέρας του Φρανκενστάϊν και όχι μόνο. Ο Καμπούρης Ίγκορ συνομιλεί αβίαστα με όλα τα παράξενα όντα που φιλοξενούνται στον πύργο του Φρανκενστάϊν, όπως συμβαίνει άλλωστε και με όλες τις παρουσίες του έργου. Καμία χασμωδία δεν παρατηρείται στην σκηνή και καμία παρατυπία, στο πρώτο κυρίως μέρος, το ανιχνευτικό της υποθέσεως. Στο δεύτερο μέρος θα μπορούσε, κατά τη γνώμη μου, να κινηθεί διαφορετικά το ‘θέατρο μέσα στο θέατρο’ σε ό,τι αφορά αποκλειστικώς στις χορογραφίες του Φωκά Ευαγγελινού. Άψογες, από όλες τις χορευτικές-θεαματικές απόψεις, δεν ευθυγραμμίζονται, παρόλα αυτά, με το επικρατούν ύφος της παρωδίας ξεφεύγοντας πολλές φορές από το μυθολογικό πλαίσιο του έργου. Έτσι, το εστιακό σημείο «Φρανκενστάϊν» ξεχνιέται για λίγο ή και αμβλύνεται σκηνικώς, συμπαρασύροντας στο τέλος της παραστασιακής διαδικασίας τα έντονα φορτισμένα κοστούμια της Δέσποινας Βολίδη καθώς και ορισμένο σημειακό σύστημα του ομολογουμένως εκπληκτικού σκηνικού της ιδίας. Αυτό δεν σημαίνει βέβαια ότι η παράσταση στο σύνολό της δεν λειτουργεί υπέρ του θεατή. Αντίθετα, πιστεύω ότι είναι μια από τις λίγες παραστάσεις του φετινού χειμώνα που προσφέρονται γενναιόδωρα στην ψυχαγωγία του διψασμένου θεατή, ο οποίος στο «Νέο Ριάλτο» θα γελάσει με την καρδιά του και θα φύγει δικαιωμένος από το θέατρο. Σήμερα,

περισσότερο από ποτέ έχουμε ανάγκη από το θέατρο αυτό, που σέβεται το κοινό και τον εαυτό του.

Στην εξαιρετικά λειτουργική μετάφραση του Ερρίκου Μπελιέ, βρίθουσα ευεργετικών για την παράσταση ‘ελληνισμών’, ο σκηνοθέτης κατορθώνει να ‘φωτίσει’ τις θολές πτυχές των ενοίκων του πύργου του Φρανκενστάϊν υπογραμμίζοντας τα έκκεντρα στοιχεία των προσώπων του έργου. Ο ίδιος ο σκηνοθέτης, στο ρόλο του Φρανκενστάϊν προβάλλει την επιτηδευμένη αμηχανία ως φυσικό μέτρο της υποκριτικής του τέχνης, δημιουργώντας σκηνικό ζεύγος μεγάλης δυναμικότητας με τον Ίγκορ του Πάνου Σταθακόπουλου. Ο τελευταίος διαχειρίζεται μοναδικά τις ‘ατάκες’ δίνοντας έναν γλαφυρότατο και απολαυστικότατο Καμπούρη, βοηθό του Φρανκενστάϊν. Ομοίως, ο Πρόδρομος Τοσουνίδης, ως Τέρας, καθηλώνει το κοινό με την διαρκή παρουσία του στα επεισόδια ενσαρκώνοντας κάθε στιγμή και κάθε σιωπή του ρόλου του, μετέχοντας ενεργά και στους άλλους χαρακτήρες της πλοκής. Ως Ελίζαμπεθ, η Έφη Μουρίκη παίζει με νεύρο και, εκμεταλλευόμενη τον φυσικό της ‘σκεπτικισμό’, μετατρέπει την κίνησή της σε ακραία εκδήλωση του ταμπεραμέντου της γυναίκας του Φρανκενστάϊν. Εξάλλου, ο Παναγιώτης Πετράκης (Φάντασμα της Όπερας) υποδύεται με μεγαλοπρέπεια τον επικολυρισμό του προσώπου της φαντασιακής αναφοράς, ενώ προσπαθεί μάταια να απογειώσει την Κριστίν της Αρετής Πασχάλη. Η ηθοποιός, αν και σε κάποιες φάσεις το κατορθώνει, χάνει τις σκηνικές αποχρώσεις του ρόλου και παίζει μονοεπίπεδα. Στον ίδιο κίνδυνο εκτίθεται και ο Χρήστος Γιάνναρης (Δράκουλας) ο οποίος επιστρατεύει μολαταύτα τις δυνάμεις δια-πλοκής του ρόλου του για να βγει τελικά αλώβητος από την δοκιμασία της διαδικασίας.

Επισημαίνουμε, τέλος, τον ευθύβολο σχεδιασμό των φωτισμών του Παναγιώτη Μανούση, δια των οποίων αξιοποιείται στο έπακρον το αψεγάδιαστο σκηνικό της κ. Βολίδη αλλά και η χαρακτηριστική για την παράσταση μουσική του Διονύση Τσακνή.

Δημοσίευση: 27/1/2005